

GÖMÜLÜ MAKSİLLER KANİN DİŞLERİN ÇEKİMİNİ TAKİBEN İMMEDİAT İMPLANT YERLEŞTİRİLMESİ: 2 VAKA NEDENİYLE
Immediate Implant Placement to the Extraction Socket of the Impacted Maxillary Canine: For About Two Cases

Osman A.ETÖZ¹, Emrah SOYLU², Erdem KILIÇ¹, Alper ALKAN³

Özet: Çenelerdeki dişlerin gömülü kalma sıklığına bakıldığında ikinci sırada kanin dişleri gelmektedir. Gömülü kanin dişleri uzun süreler belirti vermeden ağızda kalabilirler. Belirti verdiklerinde tedavileri konusunda farklı seçenekler bulunmaktadır. Dişin uzun dönem takibinin yapılması, diş çekimi yapıp köprü protezi ya da Maryland benzeri köprü yapılması, dişin ortodontik hareketle arktaki yerine getirilmesi, dişin ototransplantasyonu ve dişin çekimini takiben immediat implant yapılması gömülü kanin dişlerinin tedavi seçeneklerini oluşturmaktadır. Bu makalede gömülü köpek dişlerinin çekimi ile eşzamanlı dental implant yerleştirilen iki olgu sunumu bildirilmektedir. Sunulan iki olguda da işlem sonrası herhangi bir sorunla karşılaşmamış olmakla beraber uzun dönem takiplerde olumlu sonuçların elde edildiği görülmüştür.

Sunulan iki vakanın sonuçlarına göre, dişin çekimi ve eş zamanlı olarak implant yerleştirilmesi uygun olgularda toplam tedavi süresini kısaltması ve dişsiz sahaya komşu dişlere herhangi bir invaziv işlem gerektirmemesi nedeniyle iyi bir tedavi alternatifi gibi görünmektedir.

Anahtar kelimeler: İmmediat implant, gömülü kanin

Abstract: Canines-especially maxillary canines-rank second in the classification of most frequently impacted teeth in adults. These teeth can remain impacted asymptotically for years.

There are several treatment options of impacted canines; 1) Long-term follow up of the impacted tooth, 2)An anterior fixed bridge or Maryland type bridge with/without extraction of impacted teeth, 3) Bringing impacted teeth to dental arch with orthodontic movement, 4)Auto transplantation, 5) Extraction of impacted teeth and simultaneously immediate implant placement to extraction socket.

This paper is presents two patients who were referred to our clinic for the treatment of the impacted maxillary canines, extraction of teeth and immediate placement of the implants. There were no problems about the immediate implantation and also implants' success was very satisfying as judged by long-term follow up. Based on the results of the two cases the treatment protocol which includes "Extraction and immediate implant placement in appropriate cases" seems to be a good treatment alternative, since this procedure can shorten the treatment period, and preparations of the adjacent teeth are not necessary.

Keywords: İmmediat dental implant, impacted canine

¹Yrd.Doç.Dr.Erc.Ün.Diş Hek. Fak. Ağız,Diş Çene Cer.AD, Kayseri

²Dt.Arş.Gör.Erc.Ün.Diş Hek.Fak.Ağız,Diş Çene Cer. AD, Kayseri

³Prof.Dr.Erc.Ün.Diş Hek. Fak. Ağız,Diş Çene Cer.AD, Kayseri

Geliş Tarihi : 17.03.2011 Kabul Tarihi : 13.10.2011

Dişlerin gömülü kalma sıklığı incelendiğinde yirmi yaş dişlerinden sonra kanin dişleri gelmektedir (1). Özellikle üst çenedeki köpek dişleri gömülü kalma sıklığında yirmi yaş dişlerini takip etmektedir. Bu dişler genellikle fark edilmeden uzun yıllar gömülü kalmaktadır. Gömülü dişlerin fark edilmesi persiste süt dişinin herhangi bir nedenle kaybı sonrasında ya da radyolojik muayene sırasında olmaktadır. Gömülü köpek dişlerinin fark edildiği dönem, tedavi seçeneklerinin belirlenmesinde etkili olmaktadır.

Gömülü köpek dişleri için çeşitli tedavi seçenekleri bulunmaktadır. 1) Dişlerin uzun dönem takibinin yapılması, 2) Dişlerin çekimi yapılarak/ yapılmayarak köprü protezi ya da Maryland protez yapılması, 3) Dişin ortodontik hareketle dental arktaki yerine getirilmesi, 4) Dişin ototransplantasyonu, 5) Gömülü dişin çekimi sonrasında eş zamanlı dental implant yerleştirilmesi.(2-3-4)

Tedaviye karar verilirken hastanın istekleri de dikkate alınmalıdır. Eğer hastada gömülü diş ile ilgili bir şikâyet yoksa hastaya protez yapılabilir. Hastanın yaşı, dişin pozisyonu ortodontik tedaviyi zorlaştırabilir ve hastalar da bu tedavi yöntemine uzun sürmesi nedeniyle sıcak bakmayabilirler. Bu durumda gömülü dişin çekilmesi ve eş zamanlı dental implant yerleştirilmesi tedavi sürecini hızlandırılması nedeniyle tercih edilebilir.(1-2-4)

Günümüzde eksik dişlerin yerlerine yeni dişlerin yapılması için implant tedavisine sıklıkla başvurulmaktadır. Mazor ve ark. (1999) taze gömülü kanin çekim boşluklarına yerleştirilen implantların başarı oranının %90'ın üzerinde olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte eş zamanlı implant yerleştirilmesi sırasında çeşitli sorunlarla karşılaşabilmektedir. Çekim boşluğu ile implantın okluzal bölümü arasında boşluk kalmakta ve bu bölgedeki kemikleşmeyi sağlayabilmek için kemik grefti+membran uygulanması zorunlu hale gelmektedir (1-4).

Bu makalede gömülü köpek dişleri bulunan 2 hastanın çekimle birlikte eşzamanlı olarak yapılan dental implant yerleştirilmesi ile protez öncesi tedavisi sunulmaktadır.

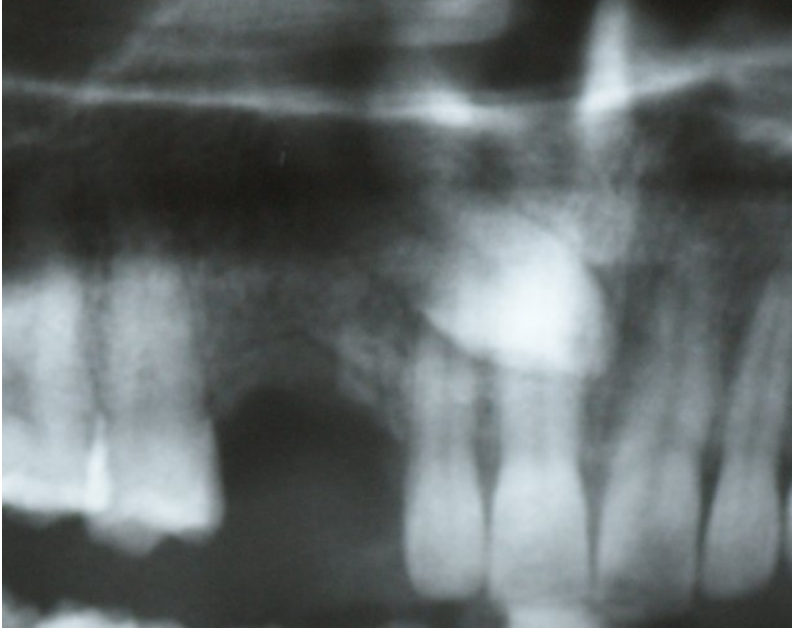
VAKA SUNUMLARI

Vaka 1

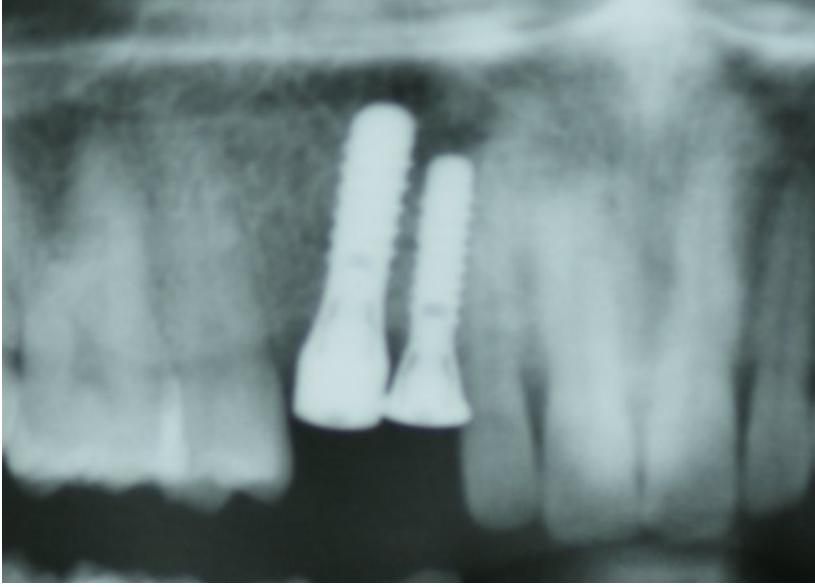
Kliniğimize başvuran 28 yaşındaki bayan hastanın yapılan klinik ve radyolojik incelemesi sonucunda sağ üst çenede horizontal konumda duran gömülü köpek dişinin bulunduğu anlaşılmıştır (Resim 1).

Hastaya tedavi seçenekleri anlatıldı ve hastanın da isteği doğrultusunda gömülü köpek dişin çekimine ve eş zamanlı olarak sağ üst köpek dişi ve 1. premolar diş bölgelerine dental implant yerleştirilmesine karar verildi.

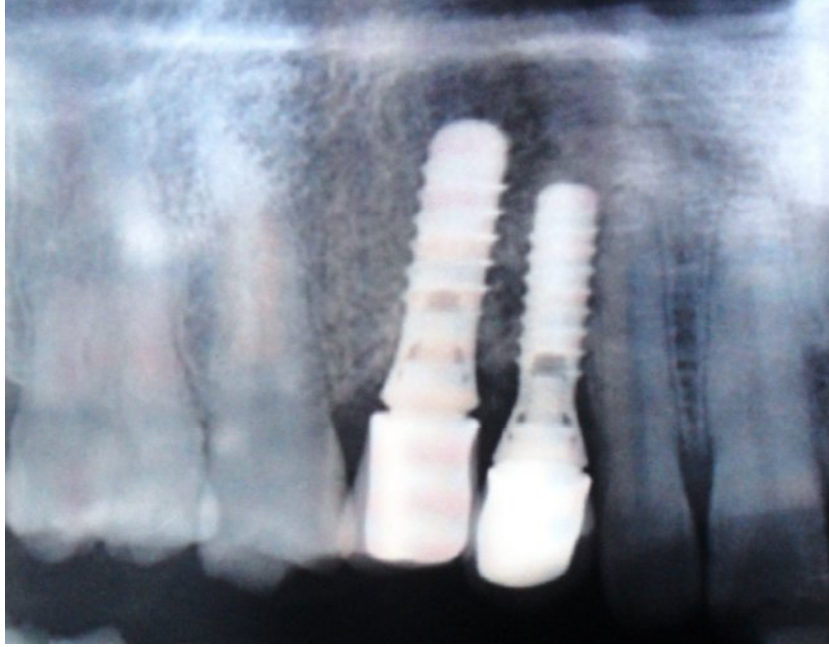
Erciyes Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi Hastanesi'nde hastadan aydınlatılmış onam formu alındı. Lokal anestezi altında (Ultracaine DS Forte, Sanofi-Aventis İlaçları Ltd. Şti., İstanbul, Türkiye) ameliyata alınan hastaya sulkuler insizyon ve horizontal kret tepesi insizyonu yapıldıktan sonra sağ üst lateral diştten sağ üst 2. premolar dişe kadar palatinal flep kaldırıldı. Kron çevresindeki palatinal kemik rond frezle kaldırıldıktan sonra gömülü köpek dişi kron-kök olarak 2 parçaya ayrıldı ve diş elevatörle yükseltilecek çıkartıldı. Diş çıkartıldıktan sonra sağ üst 2. premoların vestibülünden yapılan vertikal serbestleştirici insizyonla vestibül flep kaldırıldı. Sağ üst köpek dişi ve 1. premolar diş bölgelerine implant drilleri ile yuvalar hazırlandı ve sağ üst köpek dişi için 3,3x12mm ve 1. premolar bölgesine 4,1x12mm (Straumann AG, Bazel, İsviçre) implantlar yerleştirildi (Resim 2). Palatinal ve bukkal bölgelerde bulunan kemik defektlerine 2 gr sığır kaynaklı kemik grefti (Bio-Oss, Geistlich Pharma AG, Wolhusen, İsviçre) yerleştirildi. Vestibül yüze 25x25mm boyutlarında kollojen membran (Bio-Guide, Geistlich Pharma AG, Wolhusen, İsviçre) yerleştirildi. Flep 3/0 ipek suturla primer kapatıldı. Hastaya antibiyotik olarak amoksisilin+potasyum klavulanat 1000mg 2x1, analjezik olarak flurbiprofen 100 mg 2x1 ve gargara olarak da klorheksidin içerikli gargara 3x1 şeklinde reçete edildi. 1 hafta sonra dikişler alındı ve klinik olarak iyileşmenin sorunsuz olduğu izlendi. 3 aylık iyileşme döneminin sonunda 2. cerrahi işlem ile implantların üzeri açılarak iyileşme başlıkları takıldı. Osseointegrasyonun sorunsuz olduğu hasta protetik tedavi amacıyla protez bölümüne yönlendirildi. Yaklaşık 4 yıllık takipte kabul edilebilir sınırlardaki boyun rezorbsiyonu dışında herhangi bir sorunla karşılaşılmadı (Resim 3).

Resim 1. Vaka 1 işlem öncesi panoramik film

Resim 2. Vaka 1 işlemden hemen sonraki panoramik film

Resim 3. Vaka 1 işleminden 4 yıl sonraki panoramik film

Vaka 2

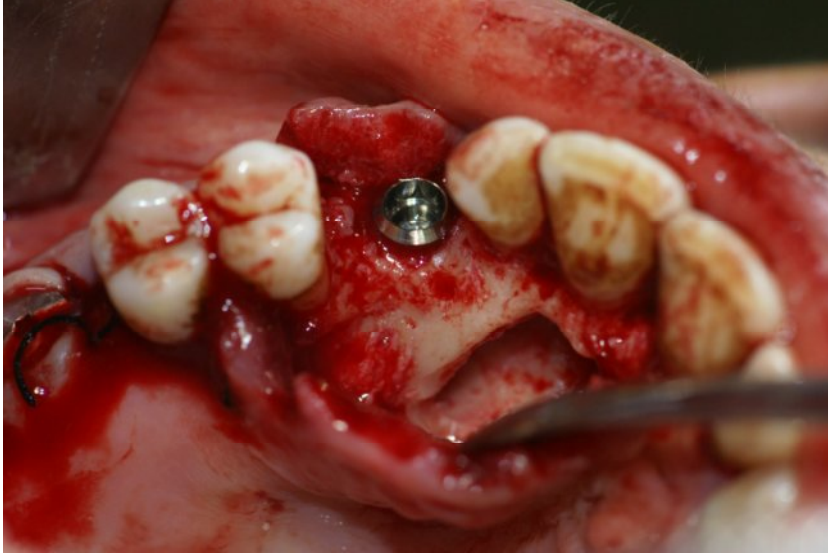
45 yaşındaki bayan hasta sağ üst çenesindeki diş eksikliği şikâyeti ile kliniğimize yönlendirildi. Yapılan klinik ve radyolojik muayene sonucunda sağ maksillada horizontal pozisyonda gömülü bir köpek dişinin bulunduğu anlaşıldı (Resim 4). Hastaya tedavi seçenekleri anlatıldı ve hastanın da istekleri doğrultusunda gömülü olan köpek dişinin çekimine ve eş zamanlı olarak dişsiz bölgeye implant yerleştirilmesine karar verildi.

Erciyes Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi Hastanesi'nde hastadan aydınlatılmış onam formu alındı. Birinci olgudakine benzer şekilde gömülü köpek dişinin çekiminin ardından vestibül flep kaldırıldı ve implant drilleri ile yuva hazırlandı. Hazırlanan yuvaya 4,1x12mm (Straumann AG, Bazel, İsviçre) implant yerleştirildi (Resim 5, 6). Gömülü köpek dişinin çekimi ne-

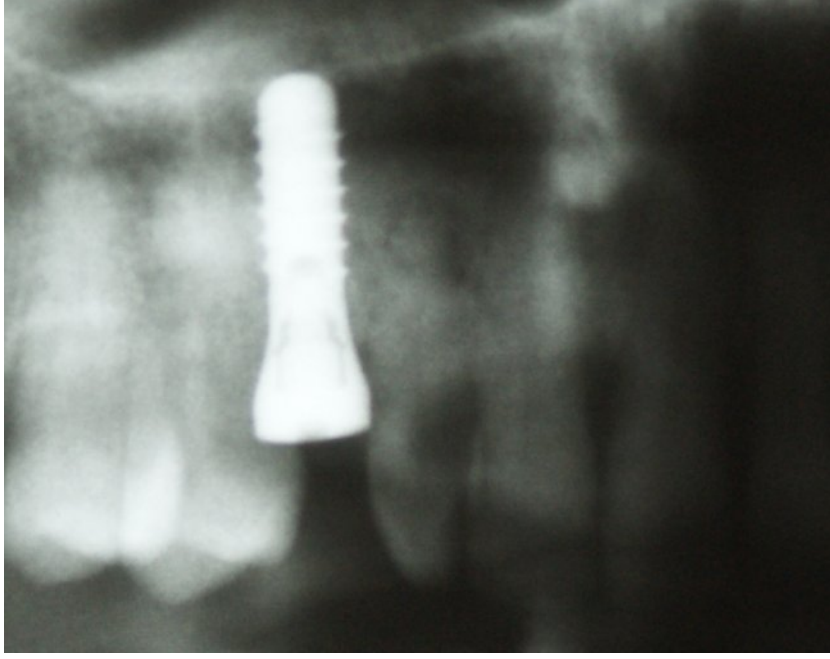
deniyle oluşan palatinal bölgedeki kemik defektine implant drillerinden elde edilen otojen kemik grefti ile 1 gr sığır kaynaklı kemik grefti (Bio-Oss, Geistlich Pharma AG, Wolhusen, İsviçre) açıkta kalan implant yivlerinin üzerine yerleştirildi. Flep 3/0 ipek sutur ile primer kapatıldı. Ameliyat sonrasında hastaya antibiyotik olarak amoksisilin+potasyum klavulanat 1000mg 2x1, analjezik olarak flurbiprofen 100 mg 2x1 ve gargara olarak da klorheksidin içerikli gargara 3x1 şeklinde reçete edildi. 1 hafta sonra dikişler alındı ve klinik olarak iyileşmenin sorunsuz olduğu izlendi. 3 aylık iyileşme döneminin sonunda 2. cerrahi işlem ile implantların üzeri açılarak iyileşme başlıkları takıldı. Osseointegrasyonun sorunsuz olduğu görülen hasta protetik tedavi amacıyla protez bölümüne yönlendirildi. Yaklaşık 2,5 yıllık takipte herhangi bir sorunla karşılaşılmadı.

Resim 4. Vaka 2 işlem öncesi panoramik film.

Resim 5. Vaka 2 işlem sırasındaki ağız içi fotoğraf

Resim 6. Vaka 2 işlem sonrası panoramik film

TARTIŞMA

Gömülü köpek dişlerin tedavi seçenekleri arasında ortodontik tedavi, çekim+eşzamanlı implant ve çekimli/çekimsiz köprü protezi ya da Maryland benzeri köprü yapımı yer almaktadır. Hastanın yaşı, dişin pozisyonu ortodontik tedaviyi zorlaştırabilir ve hatta imkânsız hale getirebilir. Dişin çekimini ve dişsiz bölgenin köprü protezi ile rehabilitasyonu durumunda dişsiz sahaya komşu dişlerin kesimi gerekmektedir.

Üst çenede bulunan köpek dişler genellikle palatinal bölgede gömülü kalmaktadırlar. Bölgeye yerleştirilen implant kemiğin bukko-palatinal genişliğini ortalayarak yapıldığından çekim boşluğu implantın primer stabilitesini çok az etkilemektedir.

Penarrocha ve ark. (2007) yayınladıkları benzer çalışmada çekim sonrası dişsiz bölgeye yerleştirilen implantın çekim soketinin koronal kısmı ve maksiller sinüs ile burun fossası arasındaki kemiğe bikortikal olarak yerleştirildiğinde primer

stabilitenin sağlanabileceğini belirtmişlerdir.(3) Bu ise bölgeye yerleştirilen implantların başarı oranını artıran faktörlerden biri olarak düşünülebilir. Sunulan her iki olguda da dental implantların primer stabilitesi oldukça tatmin edici olmakla birlikte iyileşmede herhangi bir sorunla karşılaşmamıştır.

Bu bölgeye yerleştirilen implantın başarısını etkileyen diğer bir faktör de keratinize diş eti varlığıdır.(3-4) Palatinal mukozanın kalın olması ve keratinize diş eti desteğinin yüksek olması da bölgeye diş çekimi ile birlikte eş zamanlı olarak yerleştirilen implantın başarısını olumlu yönde etkilediği düşünülmektedir.

İmplant drillerinden ya da kortikal kemikten kazıma yoluyla elde edilen otojen kemik greftinin sentetik greftlerle karıştırılarak gömülü diş çekimi nedeniyle oluşan kemik defektine yerleştirilmesi, kemikleşmeyi hızlandırarak implantın başarısında etkili olduğu söylenebilir. Yerleştirilen greftin üzeri rezorbe olabilen sentetik membranla ya da

hastadan alınan kanın 3000 rpm. de 10 dk. santrifüj edilmesiyle elde edilen plazmadan zengin fibrinden (PRF) (5) elde edilen membranla örtülerek muhtemel yumuşak doku invazyonunu engelleyerek kemikleşmenin sorunsuz şekilde tamamlanması sağlanabilir.

Mazor ve ark. (1) ile Cardaropoli ve ark. (6) yaptıkları değerlendirmede palatal bölgede gömülü olan dişin çekimini takiben eş zamanlı olarak implant yerleştirilmesi ve kemik grefti uygulamasının tedavi sürecini kısalttığını belirtmişlerdir. Sunulan her iki olguda da oluşan kemik defektleri kemik greftleri ile onarılmıştır. Ancak ikinci olguda palatinal bölgeye kemik grefti uygulamasını takiben membran uygulanmamasına rağmen sorunsuz bir iyileşme görülmektedir. Bunun nedeni oluşan defektin palatinal bölgede olmasıyla birlikte defekt etrafında daha kalın, hareketsiz ve keratinize mukoza bulunması olabilir. Bununla birlikte gömülü köpek dişlerinin çekimi sonrası palatinal bölgede oluşan defektin duvar sayısının çok olmasının, bu bölgedeki kemikleşmeyi de olumlu etkilediği düşünülmektedir.

Hastaların implant tedavisi hakkındaki bilgilerinin artması bu tedaviyi günümüzde oldukça yaygın hale getirmiştir. Sunulan iki vakanın sonucuna göre gömülü üst köpek dişlerinin çekimini takiben aynı bölgeye eş zamanlı implant yerleştirilmesinin, tatmin edici bir primer stabilitenin sağlanması, bölgedeki yeterli keratinize ve hareketsiz mukoza varlığı ve çok duvarlı kemik defekti bulunmasından dolayı başarı şansı yüksek olan iyi bir tedavi alternatifi olduğu söylenebilir.

KAYNAKLAR

1. Mazor Z, Peleg M, Redlich M. Immediate Placement Of Implants In Extraction Sites Of Maxillary Impacted Canines. *Jada December 1999; Vol. 130: 1767-70.*
2. Sajjani AK, King NM. Retrospective Audit of Management Techniques for Treating Impacted Maxillary Canines in Children and Adolescents Over a 27-Year Period. *J Oral Maxillofac Surg 2011; 69: 2494-2499.*
3. Peñarrocha M, Peñarrocha M, García-Mira B, Larrazabal C. Extraction of Impacted Maxillary Canines with Simultaneous Implant Placement. *J Oral Maxillofac Surg 2007; 65: 2336-2339.*
4. García B, Boronat A, Larrazabal C, Peñarrocha M, Peñarrocha M. Immediate implants after the removal of maxillary impacted canines: a clinical series of nine patients. *Int J Oral Maxillofac Implants. 2009 Mar-Apr; 24(2): 348-52.*
5. Dohan DM, Choukroun J, Diss A, et al. Platelet-rich fibrin (PRF): A second-generation platelet concentrate. Part I: Technological concepts and evolution. *Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod, 2006; 101: E37-44.*
6. Cardaropoli D, Debernardi C, Cardaropoli G. Immediate placement of implant into impacted maxillary canine extraction socket. *Int J Periodontics Restorative Dent, 2007 Feb; 27(1): 71-7.*